

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ**

Poznań, 17 lipca 2018r.

RPZ-430/1/18/JM

DECYZJA nr RPZ 4/2018

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2018 poz. 798 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wszczętego z urzędu przeciwko Barbarze Łodziak i Adrianowi Łodziak- współnikom spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora s.c. w Poznaniu

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I. na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się na Barbarę Łodziak- współnika spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora s.c. w Poznaniu karę pieniężną** w wysokości 10.000 zł (słownie: dziesięć tysięcy zł), stanowiącą równowartość 2.397,57 euro (słownie: dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt siedem euro 57/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy w wezwaniach Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt RPZ-403/11/17, za zapłatą której odpowiada solidarnie z Adrianem Łodziak

II. na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **nakłada się na Adriana Łodziak- współnika spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora s.c. w Poznaniu karę pieniężną** w wysokości 10.000 zł (słownie: dziesięć tysięcy zł), stanowiącą równowartość 2.397,57 euro (słownie: dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt siedem euro 57/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy w wezwaniach Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. w postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt RPZ-403/11/17, za zapłatą której odpowiada solidarnie z Barbarą Łodziak

III. na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1257 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć solidarnie Barbarę Łodziak i Adriana Łodziak- współników spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora s.c. w Poznaniu kosztami postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 39 zł (słownie: trzydzieści dziewięć zł) oraz zobowiązać do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 maja 2017r. sygn. akt RPZ-403/11/17 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy działania Barbary Łodziak i Adriana Łodziak- wspólników spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora w Poznaniu (dalej: Przedsiębiorcy) polegające na prowadzeniu placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku bez wymaganego przepisami ustawy o pomocy społecznej zezwolenia wojewody, mogą wprowadzać konsumentów w błąd w zakresie legalności prowadzonej działalności gospodarczej i jednocześnie stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z nieudzieleniem przez Przedsiębiorców informacji żądanych w ww. postępowaniu na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, postanowieniem z dnia 2 marca 2018r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na nich kar pieniężnych.

Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu, powiadamiając o tym Przedsiębiorców pismami z dnia: 2 marca i 16 maja 2018r.:

1. materiał postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RPZ-403/11/17 w postaci:
  - wezwań Prezesa Urzędu z dnia: 26 października i 24 listopada 2017r. oraz 12 stycznia 2018r. skierowanych do Przedsiębiorców wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami ich odbioru
  - pisma Barbary Łodziak z dnia 12 grudnia 2017r. zawierającego prośbę o przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi na wezwanie do dnia 31 grudnia 2017r.
  - pisma Prezesa Urzędu z dnia 13 grudnia 2017r., w którym wyrażono zgodę na przedłużenie Przedsiębiorcom terminu do udzielenia odpowiedzi na wezwanie do dnia 31 grudnia 2017r.
2. materiał zgromadzony w sprawie o sygn. akt RPZ-642/1/17, dotyczącej skierowanego do Przedsiębiorców wezwania do dobrowolnego zaniechania stosowania niedozwolonych postanowień umownych.

Pismem z dnia 16 maja 2018r. Prezes Urzędu przedstawił Przedsiębiorcom szczegółowe uzasadnienie zarzutów, wyznaczając termin 14 dni na zajęcie ewentualnego stanowiska co do poczynionych ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej. W odpowiedzi, pismem z dnia 7 czerwca 2018r. Przedsiębiorcy wnieśli o przedłużenie terminu na ustosunkowanie się do postawionego zarzutu. Z uzasadnienia pisma Przedsiębiorców wynika, że udzielenie odpowiedzi na otrzymane przez nich wezwania było niemożliwe m.in. z uwagi prowadzone kontrole, remont części administracyjnej siedziby spółki, opracowywanie projektu i montaż instalacji oddymiania i odprowadzania ciepła z klatki schodowej, opracowywanie projektu i montaż oświetlenia awaryjnego w części budynku zaaranżowanej na pobyt pensjonariuszy, aktualizację obowiązujących umów, wdrażanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. oraz pozyskiwanie wymaganej prawem dokumentacji dla uzyskania zezwolenia wojewody na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Przedsiębiorcy podnieśli dodatkowo, że przez cały czas występowania wymienionych okoliczności świadczyli kompleksowe usługi w ramach zakładów leczniczych, prowadzonych na podstawie księgi rejestrowej, „co wiąże się z wykonywaniem ogromnej ilości obowiązków, których należyte dopełnienie uniemożliwiło ustosunkowanie się do pism Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we wskazanych terminach”.

Kolejnym pismem z dnia 22 czerwca 2018r. Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorców o zakończeniu zbierania materiału dowodowego, możliwości zapoznania się z nim oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień. Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym, pismem z dnia 9 lipca 2018r. Przedsiębiorcy podtrzymali swoje stanowisko co do niemożności udzielenia odpowiedzi na skierowane do nich wezwania. Przedsiębiorcy podkreślili, że przed wystąpieniem okoliczności wymienionych w piśmie z dnia 7 czerwca 2018r. prawidłowo współpracowali z Prezesem Urzędu, udzielając wszelkich żądanych informacji i sporządzając odpowiedzi na wszystkie pisma Prezesa Urzędu. Jak wskazali, dopiero po dniu 12 grudnia 2017r. ze względu na zmiany organizacyjne w Spółce, w tym prowadzone kontrole, remonty, projekty oraz dbałość o najwyższe dobro pensjonariuszy i klientów prowadzonego zakładu leczniczego, powstały opóźnienia we współpracy z Prezesem Urzędu. Wnosząc o nienakładanie kary pieniężnej, Przedsiębiorcy zadeklarowali jednocześnie przygotowanie i przekazanie kompletnej odpowiedzi na otrzymane wezwania.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Barbara Łodziak i Adrian Łodziak- współnicy spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora s.c. w Poznaniu prowadzą działalność gospodarczą w oparciu o wpisy do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP. W ramach tej działalności Przedsiębiorcy prowadzą m.in. Dom Pobytu Seniora przy ul. Lechickiej 100 w Poznaniu, przeznaczony do stałego i okresowego pobytu osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku. Podstawą przyjęcia ww. osób do Domu Pobytu Seniora są umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych zawierane przez Przedsiębiorców z opiekunami tych osób (*dowód: odpisy z CEIDG- k. 40-41 akt, Regulamin organizacyjny Domu Pobytu Seniora ul. Lechicka 100; 61–619 Poznań- k. 25-32 akt, Statut Domu Pobytu Seniora- k. 33-34 akt; wzorzec umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych- k. 19-24 akt*).

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu wstępne ustalenie, czy działania Przedsiębiorców polegające na prowadzeniu placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku bez wymaganego przepisami ustawy o pomocy społecznej zezwolenia wojewody, mogą wprowadzać konsumentów w błąd w zakresie legalności prowadzonej działalności gospodarczej i jednocześnie stanowić praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów o sygn. akt RPZ-403/11/17, Prezes Urzędu skierował do Przedsiębiorców 3 wezwania na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Pismem z dnia 26 października 2017r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorców, wyznaczając 14-dniowy termin, do:

1. sprecyzowania, w ramach jakiej działalności gospodarczej prowadzony jest Dom Pobytu Seniora przy ul. Lechickiej 100 w Poznaniu; w szczególności wyjaśnienia, co oznacza stwierdzenie zamieszczone w § 3 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego załączonego do pisma z dnia 16 maja 2017r., że Dom Pobytu Seniora jest jednostką organizacyjną Spółki AEGIS s.c. Barbara Łodziak i Adrian Łodziak
2. jednoznacznego oświadczenia, czy Przedsiębiorcy posiadają zezwolenie wojewody na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku, o którym mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1769)
3. wskazania, od kiedy Przedsiębiorcy stosują nowe wzorce umów załączone do pisma z dnia 16 maja 2017r., tj. wzorzec umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, Regulamin organizacyjny Domu Pobytu Seniora oraz statut Domu Pobytu Seniora

4. przedłożenia kopii 1 umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych zawartej zgodnie z postanowieniami ww. wzorca w październiku 2017r., a jeśli w tym okresie takiej umowy nie zawarto- przedłożenia kopii umowy, która zawarta została we wrześniu bądź sierpniu 2017r.
5. wyjaśnienia, czy wzorce umów, o których mowa w pkt 3, są doręczane konsumentowi przed zawarciem umowy o świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz wskazania, kiedy konsument może się z nimi zapoznać
6. wskazania liczby pensjonariuszy przebywających w Domu Pobytu Seniora w ramach pobytów dziennych i całodobowych- podania odrębnych danych dla obydwu rodzajów pobytu na dzień otrzymania pisma
7. sprecyzowania, jakie wizyty lekarskie są wliczone w cenę pobytu w Domu Pobytu Seniora
8. podania danych adresowych osób, których opinie zostały zamieszczone na stronie internetowej www.dompobytu.pl
9. przedłożenia łączącej Przedsiębiorców aktualnie umowy spółki cywilnej.

W wezwaniu Prezes Urzędu pouczył Przedsiębiorców, że w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może nałożyć na nich karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro. Wezwanie zostało doręczone w dniu 30 października 2017r. (dowód: pismo z dnia 26 października 2017r. z potwierdzeniem jego odbioru- k. 3-4 akt).

Pomimo upływu wyznaczonego terminu Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli na wezwanie. Prezes Urzędu wystosował zatem ponowne wezwanie do Przedsiębiorców z dnia 24 listopada 2017r. o tożsamej treści, wyznaczając kolejny 14-dniowy termin na jego wykonanie (dowód: pismo z dnia 24 listopada 2017r. z potwierdzeniem jego odbioru- k. 5-6 akt).

Pismem z dnia 12 grudnia 2017r. Pani Barbara Łodziak poprosiła o przedłużenie terminu na złożenie przez Przedsiębiorców odpowiedzi na wezwanie, do dnia 31 grudnia 2017r., z uwagi na remont części biurowej placówki, w której zabezpieczone są dokumenty. Pani Barbara Łodziak wskazała, że „działalność administracyjna prowadzona jest w okrojonym zakresie, z uwagi na brak możliwości lokalowych”, co uniemożliwia Przedsiębiorcom zebranie wszystkich dokumentów wymaganych w wezwaniu. Przychylając się do otrzymanej prośby, pismem z dnia 13 grudnia 2017r. Prezes Urzędu przedłużył termin udzielenia odpowiedzi na wezwanie, zastrzegając jednocześnie, że odpowiedź powinna zostać dostarczona do Urzędu najpóźniej do wyznaczonej daty, tj. do dnia 31 grudnia 2017r. (dowód: pismo Barbary Łodziak z dnia 12 grudnia 2017r.- k. 7 akt, odpowiedź Prezesa Urzędu z dnia 13 grudnia 2017r. z potwierdzeniem odbioru- k. 8 akt).

Przedsiębiorcy nie udzielili odpowiedzi na wezwanie. Pismem z dnia 12 stycznia 2018r. Prezes Urzędu skierował do Przedsiębiorców kolejne wezwanie, żądając dostarczenia tych samych co poprzednio informacji i dokumentów. Pomimo jego odebrania w dniu 16 stycznia 2018r., Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli również na to wezwanie (dowód: pismo z dnia 12 stycznia 2018r. z potwierdzeniem jego odbioru- k. 9 akt).

Uwzględniając powyższe, postanowieniem z dnia 2 marca 2018r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorców kar pieniężnych za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dowód: postanowienie z dnia 2 marca 2018r.- k. 1 akt).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

I.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Ust. 2 art. 50 ustawy stanowi, że żądanie takie

powinno zawierać: 1) wskazanie zakresu informacji; 2) wskazanie celu żądania; 3) wskazanie terminu udzielenia informacji; 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązkiem każdego przedsiębiorcy, do którego Prezes Urzędu zwróci się z ww. żądaniem jest przekazanie informacji w sposób pełny. Informacje te powinny być prawdziwe i rzetelne oraz przekazane w terminie wskazanym przez Prezesa Urzędu. Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów kładą nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (por. E. Modzelewska- Wąchal. *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Warszawa 2002r., str. 339- 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992r. sygn. akt XVII Amr 24/92*).

Żądanie udzielenia informacji skierowane przez Prezesa Urzędu w trybie art. 50 ust. 1 jest wiążące dla adresata (przedsiębiorcy). Ustalenie, czy określona informacja lub dokument są konieczne do realizacji zadań Prezesa Urzędu należy przy tym do tego organu. Oznacza to, że przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej informacji nawet gdy uważa, iż nie jest ona konieczna dla Prezesa Urzędu (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r. sygn. akt VI ACa 630/15 oraz orzecznictwo i stanowiska tam powołane). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004r. sygn. akt III SK 31/2004 stwierdził, że obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy wymienione w art. 45 ust. 2 (obecnie w art. 50 ust. 2) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Należy jednocześnie zauważyć, że z uprawnienia do żądania od przedsiębiorcy informacji Prezes Urzędu może skorzystać zarówno w toku postępowania antymonopolowego, postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jak i postępowania wyjaśniającego. Obowiązek, o którym mowa w art. 50 ustawy, dotyczy nie tylko przedsiębiorców będących stroną postępowania. Działając na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy Prezes Urzędu może zobligować do udzielania mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy (por. np. powołany powyżej wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r. sygn. akt VI ACa 630/15).

Art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym od dnia 30 kwietnia 2018r. stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018r.- Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646). Przepis ten został zmieniony przez art. 123 ustawy z dnia 6 marca 2018r.- Przepisy wprowadzające ustawę- Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. z 2018r. poz. 650). Art. 196 ww. ustawy stanowi jednak, że do postępowań w sprawach przedsiębiorców wszczętych na podstawie przepisów dotychczasowych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo przedsiębiorców, stosuje się przepisy dotychczasowe. Zważywszy na powyższe oraz fakt, że postępowanie w sprawie nałożenia kar pieniężnych na Przedsiębiorców wszczęto postanowieniem z dnia 2 marca 2018r., w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 kwietnia 2018r. Przepis ten odwołuje się do definicji przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z którymi za przedsiębiorców uznaje się m.in. wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Barbara Łodziak i Adrian Łodziak jako wspólnicy spółki cywilnej: Podmiot Leczniczy Pielęgniarski Ośrodek Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej „AEGIS” Dom Pobytu Seniora w Poznaniu, wykonujący działalność gospodarczą na podstawie wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, są tym samym przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spoczywa zatem na nich obowiązek przekazywania wszelkich niezbędnych informacji i dokumentów żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 ww. ustawy.

W trakcie postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RPZ-403/11/17 Prezes Urzędu trzykrotnie wezwał Przedsiębiorców do udzielenia informacji i przedłożenia dokumentów,

wskazując jako podstawę prawną żądań przepis art. 50 ust. 1 powołanej powyżej ustawy. W związku z otrzymaną prośbą, Prezes Urzędu przedłużył przy tym termin udzielenia odpowiedzi na drugie wezwanie. Skierowane do Przedsiębiorców wezwania odpowiadały wymogom określonym w art. 50 ust. 2 ustawy. Wskazywały: zakres wymaganych informacji, cel żądania i termin udzielenia informacji oraz zawierały pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Pomimo prawidłowych doręczeń, Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli na żadne z wezwań.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu uznał za uzasadnione zastosowanie w niniejszej sprawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Celem kary pieniężnej nałożonej na podstawie ww. przepisu jest zdyscyplinowanie uczestników i ekonomia postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w oparciu o powołany przepis mają charakter represyjny- stanowią sankcję za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz prewencyjny- zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takiego naruszenia. Zagrożenie zaś karami, czyli potencjalna możliwość ich nałożenia, nadaje karom pieniężnym charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji bądź udzielenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji utrudniają lub uniemożliwiają realizację jego ustawowych kompetencji.

Nałożenie kary na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy odbywa się w trybie uznania administracyjnego. O tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje Prezes Urzędu.

W niniejszej sprawie Prezes Urzędu stwierdził, że za nałożeniem kar na Przedsiębiorców przemawiają negatywne dla prowadzonego postępowania wyjaśniającego skutki, wynikające z nieudzielenia odpowiedzi na skierowane do nich wezwania. Niezastosowanie się Przedsiębiorców do otrzymanych wezwań uniemożliwiło osiągnięcie zamierzonego przez Prezesa Urzędu celu, jakim było pozyskanie informacji i dokumentów dotyczących działań Przedsiębiorców wobec konsumentów, a następnie ich oceny z punktu widzenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie przesądza o wysokości kar nakładanych przez Prezesa Urzędu. Przesłanki wymiaru kar, o których mowa w tym przepisie, zostały określone w art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy. Przepis ten stanowi, że ustalając wysokość nakładanej kary Prezes Urzędu uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania. Zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy, ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

Wymienione w wezwaniach informacje i dokumenty mają istotne znaczenie dla dokonania ustaleń faktycznych w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym. Ich nieprzedstawienie uniemożliwiło Prezesowi Urzędu dokonanie oceny, czy prowadząc Dom Pobytu Seniora w Poznaniu Przedsiębiorcy naruszają bądź nie przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a co za tym idzie, czy uzasadnione jest wszczęcie przeciwko Przedsiębiorcom postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Z uwagi na fakt, że Przedsiębiorcy prowadzą placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym i w podeszłym wieku, udzielenie przez nich odpowiedzi na wezwania pozwoliłoby przede wszystkim na ustalenie, czy faktycznie posiadają wymagane przez obowiązujące przepisy zezwolenie wojewody na prowadzenie tego rodzaju działalności. W konsekwencji, otrzymując żądane informacje i dokumenty Prezes Urzędu mógłby także ocenić, czy Przedsiębiorcy nie wprowadzają

konsumentów w błąd co do legalności działania Domu Pobytu Seniora. Brak reakcji Przedsiębiorców na wezwania uniemożliwił też Prezesowi Urzędu dokonanie ustaleń, jakie wizyty lekarskie są wliczone w cenę pobytu pensjonariusza w Domu Pobytu Seniora oraz ocenę, czy przy prezentacji oferty Przedsiębiorcy nie wprowadzają konsumentów w błąd co do zakresu usług wliczonych w cenę. Nieudzielenie przez Przedsiębiorców odpowiedzi na wezwania spowodowało poza tym, że Prezes Urzędu nie mógł poczynić ustaleń, od kiedy Przedsiębiorcy stosują nowe wzorce umów. Prezes Urzędu nie mógł ponadto zweryfikować prawdziwości pozytywnych opinii na temat działalności Domu Pobytu Seniora zamieszczonych na stronie internetowej www.dompobytu.pl.

W świetle powyższego, uzasadnione jest uznanie, że zaniechanie Przedsiębiorców uniemożliwiło Prezesowi Urzędu zgromadzenie niezbędnego materiału dowodowego, poważnie utrudniając sprawne i efektywne przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Bierna postawa Przedsiębiorców wykluczyła możliwość zakończenia tego postępowania w terminie określonym w art. 48 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis ten przewiduje, że postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych- nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Podkreślenia ponadto wymaga, że z uwagi na prawidłowe doręczenie wezwań Przedsiębiorcy mogli bez przeszkód zapoznać się z nimi, przekazując stosowną odpowiedź Prezesowi Urzędu. Informacje i dokumenty wskazane w wezwaniach dotyczyły przy tym podstawowych aspektów działalności Przedsiębiorców i nie wiązały się z żadnymi nadmiernymi i skomplikowanymi działaniami po ich stronie. Żądane informacje, w szczególności dotyczące np. podania liczby pensjonariuszy przebywających w Domu Pobytu Seniora, wizyt lekarskich wliczonych w cenę pobytu, dat wprowadzenia do obrotu nowych wzorców umów czy faktu posiadania lub nie zezwolenia wojewody, odnoszą się bezpośrednio do bieżącej działalności Przedsiębiorców. Uzasadnia to wniosek, że są to informacje znane Przedsiębiorcom bez konieczności podejmowania szczególnych lub uciążliwych czynności dla ich pozyskania, a zarazem niewymagające dodatkowego czasu na ich zgromadzenie. Podobnie, zdaniem Prezesa Urzędu, ocenić należy żądanie przedłożenia dokumentów. Przygotowanie kopii dwóch dokumentów wymienionych w wezwaniach (tj. zawartej z konsumentem umowy oraz łączącej Przedsiębiorców umowy spółki cywilnej), mających zasadnicze znaczenie w prowadzonej działalności gospodarczej, nie wymagało podjęcia przez Przedsiębiorców skomplikowanych bądź czasochłonnych czynności.

W opinii Prezesa Urzędu, Przedsiębiorcy nie wykazali, że wskazane przez nich okoliczności faktycznie uniemożliwiły im zastosowanie się do otrzymanych wezwań. Prace remontowe i adaptacyjne w budynku Domu Pobytu Seniora, kontrole innych organów lub instytucji, prace nad wdrożeniem nowych przepisów czy pozyskiwanie dokumentacji dla uzyskania zezwolenia wojewody, na które powołali się m.in. Przedsiębiorcy, miały charakter okresowy. Okoliczności te nie stanowiły trwałej przeszkody wykluczającej możliwość przygotowania przez Przedsiębiorców odpowiedniego pisma, w celu udzielenia odpowiedzi na wezwania. Nawet, jeśli podane okoliczności mogą być uznane za czasowe niedogodności czy utrudnienia, to jednak nie można pominąć, że w okresie ich trwania Przedsiębiorcy prowadzili działalność gospodarczą. Jak wynika z pisma Przedsiębiorców z dnia 7 czerwca 2018r., Przedsiębiorcy świadczyli usługi na rzecz osób przebywających w Domu Pobytu Seniora i wykonywali „ogromną ilość obowiązków” związanych z tymi usługami. Dlatego Prezes Urzędu uznaje, że wymienione okoliczności nie mogą usprawiedliwiać zaniechania Przedsiębiorców w udzieleniu odpowiedzi na skierowane do nich wezwania, a tym samym prowadzić do akceptacji selektywnego traktowania przez Przedsiębiorców spoczywających na nich ustawowych obowiązków. Zdaniem Prezesa Urzędu, podobnie ocenić należy powołanie się Przedsiębiorców na wcześniejszą prawidłową współpracę z Prezesem Urzędu. Ta okoliczność nie wpływa w żadnej mierze na fakt, że Przedsiębiorcy nie zareagowali na kolejne kierowane do nich trzykrotnie wezwania w prowadzonym postępowaniu wyjaśniającym.

Należy jednocześnie zauważyć, że Prezes Urzędu przedłużył Przedsiębiorcom termin udzielenia odpowiedzi na wezwanie z dnia 24 listopada 2017r. do dnia 31 grudnia

2017r., uwzględniając prośbę Pani Barbary Łodziak, która powołała się na remont części biurowej placówki, w której zabezpieczone są dokumenty. Przedsiębiorcy nie dotrzymani jednak tego terminu. Przedsiębiorcy nie odpowiedzieli również na kolejne skierowane do nich wezwania z dnia 12 stycznia 2018r.

Zdaniem Prezesa Urzędu, poprzez zamieszczone w wezwaniach pouczenia o sankcjach, Przedsiębiorcy mieli świadomość skutków nieudzielenia informacji w postaci możliwości nałożenia na nich kar pieniężnych. Przedsiębiorcy zostali bowiem jednoznacznie poinformowani o konsekwencjach zaniechania w tym zakresie. Uzasadnione jest tym samym stwierdzenie, że Przedsiębiorcy umyślnie nie odpowiedzieli na wezwania, zdając sobie sprawę z tego, że w ten sposób co najmniej utrudniają przebieg prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Z tego względu Prezes Urzędu uznał za okoliczność obciążającą przy ustaleniu wysokości kar umyślne naruszenie przez Przedsiębiorców przepisu art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności sprawy Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorców kary pieniężne w wysokości po 10.000 zł, co stanowi równowartość 2.397,57 euro. Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 29 grudnia 2017r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,1709 zł. Stosownie do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

W ocenie Prezesa Urzędu, nałożone na Przedsiębiorców kary pieniężne są adekwatne do okoliczności stwierdzonego naruszenia oraz jego wpływu na przebieg i termin zakończenia prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Ich wysokość jest na tyle dolegliwa, że stanowi dla Przedsiębiorców odpowiedni środek represji, a jednocześnie skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom przez nich przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nałożone kary spełniają równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w pkt I i II sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

II.

Art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a, są obowiązani ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 powołanej ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Należy zauważyć, że ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera wyczerpujących regulacji dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Art. 83 ww. ustawy stanowi jednak, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960r.- Kodeks postępowania administracyjnego. Stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Do kosztów przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania zaliczono, zgodnie z art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, poniesione koszty doręczenia pism Przedsiębiorcom w wysokości 39 zł.

Ww. koszty należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na podany powyżej rachunek bankowy.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt III sentencji decyzji, na podstawie art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 i art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479³² § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, stronie przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 300 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł, a zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu- w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, osoba fizyczna może domagać się zwolnienia od kosztów sądowych, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 2 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania, który niezwłocznie przesyła ten wniosek sądowi właściwemu.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Poznaniu
Jarosław Krüger

